

J A A R S T U K K E N 2 0 2 0

A A N B I E D I N G S B R I E F

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het jaar 2020 gaat de boeken in als het jaar waarin we als samenleving met een enorme uitdaging te maken kregen. Het coronavirus gooide in maart 2020 alles wat vanzelfsprekend was, volledig in de war. Ook het aanpassingsvermogen van de Purmerenders werd, en wordt nog altijd, flink op de proef gesteld.

Waar voor bijna 'heel' Nederland thuiswerken de norm werd, stonden naast onze medewerkers die thuis werkten, sommige collega's voor de opgave om het werk zo goed mogelijk buitenshuis door te laten gaan: het afval werd opgehaald, de paspoorten werden uitgegeven, collega's werden ingezet in de Veiligheidsregio en sommigen legden huisbezoeken af waar dat nodig was. Inwoners van onze stad, onze ondernemers, vrijwilligers, hulpdiensten en onze mensen van de gemeente Purmerend hebben ons de afgelopen tijd, misschien wel juist door de Corona maatregelen, laten zien dat zij veerkrachtig zijn en oog hebben voor een ander. Trots zijn wij om te besturen in een stad waar de menselijke maat het uitgangspunt is. In deze tijd is een dergelijke houding goud waard. En dan krijg je al snel te maken met vraagstukken zoals: hoe ondersteunen we onze kwetsbare bewoners & ondernemers nog beter en hoe kunnen we in deze tijd goed contact met de samenleving blijven houden?

Het college heeft ontzettend veel bewondering voor de wijze waarop de samenleving met deze uitdaging is omgegaan. De viering van het jubileumjaar 75 jaar vrijheid viel door de coronacrisis in het water, maar bepaalde onderdelen konden alsnog doorgaan, zij het in een aangepaste vorm. Een oorlogswandeling door het centrum van Purmerend langs markante oorlogspunten. Het 4 en 5 mei Comité Purmerend en de gemeente hebben samen met de winkeliers van de Peperstraat het initiatief genomen om vanaf 5 mei de Peperstraat weer vol te hangen met onze nationale driekleur, net zoals 75 jaar geleden. Maar ook werden er in de binnenstad tot 1 oktober 25 spandoeken opgehangen met de tekst: Samen stilstaan bij 75 jaar vrijheid. Ondanks alle uitdagingen, of misschien wel dankzij, is het ook een tijd geweest waarin we veel hebben geleerd en waarin technologische hulpmiddelen versneld zijn ingezet. Hulpmiddelen die waarschijnlijk niet snel meer uit ons dagelijks bestaan zullen verdwijnen. Laten we hopen dat dit jaar het einde in zicht is en dat we ook als gemeenteraad weer 'normaal' met elkaar kunnen vergaderen.

Voor de gemeentelijke financiën is het nog onduidelijk hoeveel het Rijk de gemeente compenseert voor de kosten voor de corona effecten. Wij zijn ervan overtuigd dat wij het samen kunnen volhouden in deze moeilijke tijden en weten dat het nodig is om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Met dit eerst gezegd te hebben, bieden wij met genoegen u de jaarstukken 2020 aan.

Elk jaar legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële resultaten. In deze aanbiedingsbrief lichten wij de belangrijkste ontwikkelingen en besluiten kort toe:

#Hoofdpunten inhoudelijke verantwoording

#Het financieel resultaat

#Resultaatbestemming

#Rechtmatigheid uitgaven en bestedingen op kredieten

HOOFDPUNTEN INHOUDELIJKE VERANTWOORDING

In de jaarrekening wordt terug geblikt op wat er in het voorgaande jaar is bereikt. Purmerend is een stad die er toe doet: onze bewoners staan op 1 en dat doen we samen met onze partners in de stad. Zoals al vorig jaar is gemeld: Purmerend is in een nieuwe fase terechtgekomen, het is een echte stad geworden die haar verantwoordelijkheid pakt als grote stad in de regio wanneer dat nodig is. En straks met de fusie met Beemster is de stad nog completer: het stadse in Purmerend en de landelijke omgeving in de Beemster. Beemster met het open landschap en het

unieke werelderfgoed en het dorpse karakter. Het stadse Purmerend met voorzieningen, de gezellige binnenstad en de zelfvoorzienende woonwijken. Deze twee versterken elkaar.

Economie

Purmerend weet zich bij bewoners, bezoekers en ondernemers meer en meer te profileren als een stad met een divers en aantrekkelijk aanbod aan woningen, voorzieningen en werkgelegenheid. De regionale samenwerking op economische zaken (en toerisme) met de directe regio (Zaanstreek-Waterland) en de Metropoolregio Amsterdam zorgt voor de gewenste afstemming en coördinatie van de economische ontwikkelingen, de werklocaties en het toerisme. In 2020 is veel tijd en capaciteit vrijgemaakt voor het ondersteunen van ondernemers in deze crisisperiode. Zo is er een ondernemersloket ingesteld, zijn er 1,5 meter coaches vanuit de gemeente ingezet, is de communicatie naar ondernemers geïntensiveerd (meer informatie op de gemeentelijke website en meer nieuwsbrieven) en zijn er specifieke gemeentelijke (compensatie) maatregelen voor ondernemers getroffen. Het herijken van het terrassenbeleid is grotendeels afgerond en afgestemd met horeca-ondernemers in Purmerend en Beemster. Wel is, om de horeca te ondersteunen en veiligheid te optimaliseren, besloten tot een proef met beschotte winterterrassen. Helaas hebben we door de tweede lockdown hier niet optimaal van kunnen genieten. Daarnaast zijn veel activiteiten en evenementen en de daaraan gekoppelde campagnes niet doorgegaan. In plaats daarvan is met stadspromotie ingezet op het ondersteunen van lokale ondernemers in tijden van Corona (koop lokaal en Purmerend winkelstad) en het tot stand brengen en etaleren van de prachtige sociale verbindingen in de stad in tijden van Corona (aandacht voor elkaar). Het bedrag, dat in 2020 niet is geïnvesteerd, zal worden ingezet in de ontwikkeling en uitwerking van een strategie 2.0 in lijn met het programma Purmerend 2040 en de economische visie.

Veiligheid & Zorg

De inwoners van Purmerend moeten veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Speciale aandachtsgebieden zijn openbare orde, sociale veiligheid, aanpak jeugdoverlast en afglijdende jeugd, crisisbeheersing, handhaving openbare buitenruimte en drank- en horecawet. Op het gebied van aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit is een voorstel gemaakt om een lokaal team ondermijning op te zetten: hiervoor is door de raad budget beschikbaar gesteld per 1 januari 2021. Vanuit een aantal teams wordt daarvoor capaciteit geleverd en er wordt een projectleider extern geworven. Op die manier kan ondermijning gestructureerd en integraal worden aangepakt.

In heel Purmerend is het wijkgericht toezicht doorontwikkeld, de grootste ergernissen zoals jeugdoverlast, hondenoverlast, verkeersonveiligheid en afval zijn projectmatig aangepakt. Per wijk en bedrijventerreinen zijn er 3 wijkhandhavers die samen met wijkagenten, wijkmanagers, bewoners, ondernemers en andere partners wijkgericht toezicht houden. Opmerkelijk is het aantal meldingen leefomgeving dat bijna verdubbeld is ten opzichte van 2019 (8.600 in 2020 vs 4.527 in 2019). Redenen hiervoor kunnen zijn: veel meer gebruik van de app MOR, invoeren nieuw werkrooster van 7 dagen/avonden per week, betere bereikbaarheid, inzet social media, maar ook meer thuis zijn door Corona. Door de coronacrisis en de landelijk opgelegde maatregelen zijn de boa's ook anders ingezet. Er is veel inzet gepleegd om handhaving van samenscholingen, mondkapjesplicht, winkelsluitingen, etc.

Zorg en Veiligheid: onder het project Allen voor Eén is in 2020 gekeken naar hoe er betere ondersteuning, passendere zorg en blijvende veiligheid kan worden geboden aan (kwetsbare) inwoners. Op diverse geprioriteerde onderwerpen waar het zorg- en veiligheidsdomein elkaar overlappen worden processen aangescherpt en afspraken gemaakt. Het uitgangspunt "lokaal tenzij" is daarbij leidend. Waar nodig worden regionale afspraken tegen het licht gehouden en gekeken waar en hoe het anders en beter kan.

In 2020 hebben de portefeuillehouders Wmo uit de regio Zaanstreek-Waterland het samenwerkingsplan met Zilveren Kruis vastgesteld. Hierin zijn op de thema's Ouderen en GGZ een aantal speerpunten geformuleerd welke wij de komende jaren verder willen uitwerken. Het doel van de samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraar/zorgkantoor Zilveren Kruis is om voor onze inwoners een betere samenwerking tussen de Wmo, Wet langdurige

zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) tot stand te brengen, zodat onze inwoners in de toekomst minder of geen hinder meer zullen ondervinden van de “schotten” die tussen de verschillende wetten bestaan.

Verbeterde onderhoud groen

Ondanks alle gevolgen van COVID-19 zijn we in staat geweest uitvoering te geven aan onze opgave in de openbare ruimte. Het werken met verschoven roosters, spreiding van medewerkers, daar waar nodig inzet van meer voertuigen, hebben er allemaal toe geleid dat het werk door kon gaan. Er zijn geen achterstanden opgelopen en de stad ligt er op de afgesproken niveaus bij.

Er is breed ingezet op inboet afgelopen najaar. Daar waar gaten in plantvakken waren ontstaan, is nieuwe beplanting aangebracht. Dit komt in het komende jaar het cyclisch onderhoud ten goede: waar planten groeien, is geen ruimte voor onkruid. Ook het bomenplan is in werking getreden dit heeft ertoe geleid dat er 307 bomen aangeplant zijn in het kader van beheer en onderhoud en 134 in het kader van werkzaamheden rond herinrichting en gebiedsontwikkeling. Daarbij is vollop ingezet op het verbeteren van de groeiplaatsen van bomen.

Wonen

Iedereen ziet en voelt dat de woningnood hoog is in Purmerend. Wachtlijsten voor sociale huur zijn te lang, er is te weinig aanbod in het middeldure huur segment en ook betaalbare koopwoningen zijn er te weinig. Het college doet er alles aan om meer betaalbare woningen te bouwen. In 2020 zijn ca 445 woningen opgeleverd, waarvan 222 sociale huur. En er zijn 20 tijdelijke woningen aan de Kanaaldijk opgeleverd; de Etserstraat en Karekietpark zijn in aanbouw genomen. Deze locaties worden, vertraagd wegens Corona, eerste kwartaal 2021 opgeleverd. Het programma en grondexploitatie voor binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL) op gemeenteground, aangewezen voor woningbouw, is door de raad vastgesteld. Het gaat om 207 woningen op zeven locaties waarvan 162 sociale huurwoningen.

Verkeer en vervoer

De stad intensificeert en groeit, waarbij bereikbaarheid in en om de stad voor de korte en lange termijn goed geregeld moeten zijn. Er is uitvoering gegeven aan de parkeermaatregelen uit het Verkeersplan Purmerend 2040. De voorbereidingen van de realisatie van een nieuwe parkeergarage zijn gestart. De parkeerinstallatie in de Claxonate is vernieuwd, waardoor de garage beter functioneert en informatie over het aantal beschikbare plaatsen zichtbaar is op het parkeerverwijssysteem. Vergunningplaatsen zijn om gezet naar betaalde parkeerplaatsen waardoor dubbelgebruik mogelijk is en er is parkeerregulering uitgerold in Kop West, Zuiderpolder en Gors Noord. In 2020 zou de aanbesteding voor openbaar vervoer in Zaanstreek Waterland door de Vervoerregio Amsterdam (VRA) in gang worden gezet. De Coronacrisis leidde tot een grote krimp van het aantal reizigers. Hierdoor heeft het Dagelijks Bestuur van de VRA besloten de bestaande concessie met EBS (Waterland) en Connexxion (Zaanstreek) te verlengen tot eind 2023.

Sport en Cultuur

Door COVID-19 en bijbehorende coronamaatregelen heeft het culturele leven in Purmerend vanaf maart 2020 voor een groot deel stil gelegen. In het najaar 2020 is een steunpakket COVID-19 voor het lokale culturele veld in Purmerend gepresenteerd, waardoor de coronaschade bij instellingen en verenigingen is gedekt en is gewerkt aan financieel gezonde culturele instellingen. De culturele instellingen en verenigingen hebben hun aanbod op alternatieve en creatieve wijze vormgegeven in 2020. Hulde! Culturele lessen in het onderwijs en cursussen zijn digitaal aangeboden, nieuw aanbod is ontwikkeld en het culturele leven in Purmerend was meer zichtbaar op sociale media. Maar ook werd er tijdens de lockdown periode een cultureel aanbod aangeboden aan kwetsbare mensen, zodat juist deze groepen bijeen konden komen.

Onzeker is hoe lang deze crisis aanhoudt; een crisis die de activiteiten op het gebied van sport, bewegen en gezonde leefstijl herdefiniëren: inhoudelijk en bedrijfsmatig. Veel van de activiteiten moesten aangepast worden of kwamen te vervallen. Sportverenigingen staan, los van trainingen, op dit moment nog grotendeels stil en het

(voorgezet) onderwijs kan waarschijnlijk pas na de zomer voorzichtig weer volledig opstarten. Te zien is dat burgers op dit moment andere keuzes maken rondom sport, bewegen, recreatie en gezonde leefstijl. Wel is het lokaal sportakkoord opgesteld waarmee de gemeente middelen van het rijk vanuit het Nationaal Sportakkoord heeft ontvangen. Binnen het lokaal sportakkoord wordt ingezet op de pijlers, Inclusief sporten bewegen, Duurzame sportinfrastructuur, Vitale sport- en beweegaanbieders, Positieve sportcultuur en Vaardig in bewegen.

Onderwijs & Jeugd

Het onderwijs is de belangrijkste basisvoorziening. School is een veilige plek waar kwalitatief goed onderwijs wordt geboden. In maart gingen de scholen dicht en werd er thuisonderwijs gegeven. De gemeente was verantwoordelijk voor de noodopvang. Samen met het onderwijs en de kinderopvang hebben we dit in goede banen geleid. Het gehele jaar heeft in het teken gestaan van COVID-19 en bij elke verandering van rijksbeleid hebben we in gezamenlijkheid aanpassingen gedaan, hierdoor zijn helaas niet alle geformuleerde ambities behaald.

Jonge Purmerenders kunnen het moeilijk hebben. We hebben gemerkt dat de praktijkondersteuner huisarts (POH) GGZ Jeugd bij de huisartsen veel hulpverlening zelf kunnen ondervangen. Vandaar dat we in overleg met de huisartsen hebben besloten om in 2020 structureel 1 fte extra te financieren. Met de inzet van POH-ers willen we kinderen met psychische problemen snel en laagdrempelig hulp bieden en als het kan voorkomen dat ze naar specialistische jeugdhulp worden doorverwezen. Buurtgezinnen slaat bijzonder goed aan in Purmerend. Om alle aanvragen te kunnen verwerken, is het aantal uren van de coördinator in 2020 structureel uitgebreid van 12 naar 18 uur per week. Dit maakt dat er minstens 14 gezinnen jaarlijks aan elkaar gekoppeld kunnen worden en dit aantal was in september 2020 al behaald.

Duurzaamheid

Het afgelopen jaar is de pilot Aardgasvrij afgerond en is invulling gegeven aan een volgend deel van de proeftuin. Gedurende deze coalitieperiode willen we de bestaande woningvoorraad verduurzamen, onder andere door bewoners en eigenaren te faciliteren in het verder verduurzamen van het vastgoed en daarvoor in 2020 subsidies te verlenen voor verduurzamingsmaatregelen in de bestaande woningvoorraad. In 2020 is begonnen met het opstellen van een vervolgotitie Toekomstbestendig Afvalbeheer Purmerend. In november is hiervoor een bewonersenquête uitgevoerd die inzicht moet geven in de toepasbaarheid van en draagvlak voor manieren van anders inzamelen van afval. De notitie wordt begin 2021 in concept opgeleverd. Het afvalscheidingspercentage voor Purmerend blijft ook in 2019 stabiel op 57%. Gezien de coronasituatie in 2020 is de verwachting dat dit percentage voor 2020 lager zal zijn. Dit wordt in 2021 bekend gemaakt.

Werk en inkomen

Door de coronacrisis is voor het eerst sinds een aantal jaren het uitkeringenbestand gestegen met 4,5% tot 1.439. Dit is een landelijke trend. Tegelijkertijd is het aantal vacatures gedaald en moest een groot deel van de werkleertrajecten bij Werkom noodgedwongen tijdelijk worden stopgezet als gevolg van de corona-maatregelen. De kans is daardoor groot dat het langer duurt voordat mensen aan het werk komen. Om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis, is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in het leven geroepen. Het kan hierbij gaan om bijstand in de kosten van levensonderhoud en/of bijstand voor bedrijfskrediet. Halte Werk voert voor de gemeente Purmerend deze werkzaamheden uit. De Tozo 1 kon aangevraagd worden voor de periode maart t/m mei, de Tozo 2 voor de periode juni t/m september en Tozo 3 vanaf oktober t/m maart 2021.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

Het financieel resultaat

We sluiten 2020 af met een voordelig resultaat van € 3.399.243. Dit is € 501.197 positiever dan vermeld in de tweede tussenrapportage 2020 (€ 2.898.046 voordelig). De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2020 zitten in de programma's samenleving, beheer openbare ruimte, ruimtelijke ordening en

het overzicht algemene dekkingsmiddelen. In de programma's worden in het onderdeel 'wat heeft het gekost' de financiële afwijkingen groter dan € 100.000 separaat toegelicht.

In 2020 is verdere invulling gegeven aan de opgaven omtrent de woonvoorziening, de informatiesamenleving, de energie transitie en de inclusieve samenleving. Deze uitdagingen zijn door de coronacrisis in 2020 alleen maar groter geworden. Alle inspanningen op het gebied van werk, participatie, zelfredzaamheid, zorg en jeugdhulp leggen een steeds groter beslag op de gemeentelijke middelen. In Purmerend maakt het sociaal domein ruim 55% uit van de gemeentelijke begroting 2020. We zien ook risico's in de uitvoering van het sociaal domein (o.a. jeugdzorg en Wmo abonnementstarieven), de capaciteitsplanning op de vele projecten in de openbare ruimte en de ruimtelijke ontwikkelingen in de stad, de onzekerheden die op ons afkomen na corona, de bestuurlijke verhoudingen met het Rijk (o.a. nadelen op jeugdzorg, herverdeling gemeentefonds, opschalingskorting). We zetten ons in om deze risico's beheersbaar te houden. Hier ligt een belangrijke uitdaging richting de toekomst: behoedzaamheid voor alles. De ontwikkeling van de financiële positie en het sociaal domein vragen daarnaast blijvend om een herbezinning van taken.

In onderstaande tabel treft u de afwijking per programma/beleidsveld groter dan € 250.000

Programma/Beleidsveld	Bedrag
1. Publiekdiensten	
- Hogere leges bouwen burgerzaken	463
2. Samenleving/beleidsveld kunst en cultuur	
- Lagere baten en lasten Theater de Purmaryn (minder nadeel Covid-19)	233
2. Samenleving/beleidsveld sport en recreatie	
- Lagere lasten exploitatie zwembad (minder nadeel Covid-19)	600
- Lagere baten rijksbijdrage stimulering sport	-269
2. Samenleving/beleidsveld Jeugd	
- Hogere lasten jeugdwet	-533
2. Samenleving/beleidsveld Onderwijs	
- Lagere lasten niet realiseren sloop basisschool Wheermolen	270
2. Samenleving/beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning	
- Hogere lasten Wmo (o.a. begeleiding en dagbesteding)	-312
2. Samenleving/beleidsveld Werk en inkomen	
- Hogere baten en lasten inkomensvoorziening (incl. TOZO/BBZ)	-354
- Lagere lasten armoedebelief	422
- Lagere lasten participatie	495
- Lagere lasten sociale werkvoorziening	282
5. Bereikbaarheid	
- Hogere parkeeropbrengsten (minder nadeel Covid-19)	443
6. Beheer openbare ruimte	
- Lagere lasten beheerbudgetten wegen, kunstwerken, groen en gemalen	794
7. Ruimtelijke ordening	
- Lagere baten en lasten grondexploitaties	2.014
- Hogere lasten verliesvoorzieningen Wheermolen Oost	-3.171
- Lagere baten en lasten stationsgebied	281
- Lagere baten en lasten J.P. Grootstraat	-958
Algemene dekkingsmiddelen	
- Hogere baten gemeentefonds	587
- Hogere rentebaten	272
Overhead	
- Lagere lasten overheadtoerekening	654

Programma/Beleidsveld	Bedrag
Reserves	
- Lagere mutaties reserves	1.082
Diversen	104
Totaal financieel resultaat 2020 (voordelig)	3.399

Het totaal van bovenstaande afwijkingen (groter dan € 250.000) op de programma's, algemene dekkingsmiddelen, overhead en reserves telt op tot € 3,4 miljoen voordelig. In perspectief van totale bijgestelde begroting van ongeveer € 270,5 miljoen bedraagt de afwijking 1,26%.

Binnen dit resultaat op de algemene dienst van € 3,4 miljoen is ook geconsolideerd het resultaat van de grondexploitaties. Dit bedraagt € 2,5 miljoen. Hiervan wordt € 1,3 miljoen aan de reserve gronden en € 1,2 miljoen aan de algemene reserve toegevoegd voor winstneming op de grondexploitaties. Deze verdeling is conform het besluit van de raad om bij winstneming 50% toe te voegen aan reserve gronden en 50% aan de algemene reserve (verschil tussen de bedragen komt door het terugvloeien van de verliesvoorziening Weidevenne II). Afspraak is dat een andere verdeling mogelijk is indien het MPG daartoe aanleiding geeft. Dat is op dit moment niet het geval aangezien de projecten die hier aanleiding toe kunnen geven zoals het Karekietpark, Transformatie De Koog en Stationsgebied nog in uitwerking zijn. Verder is een verliesvoorziening getroffen uit de reserve gronden van € 3,1 miljoen voor de grondexploitatie Wheermolen Oost, € 0,65 miljoen meer dan bij de vaststelling. Dit komt door het niet toekennen van de subsidie woningbouwimpuls (nadeel 2,5 miljoen) en aanpassing van parameters, fasering en rente etc (1,85 miljoen voordeel). Dit resultaat van de grondexploitaties is overeenkomstig het raadsbesluit al verrekend met de reserves.

Beoordeling financiële positie

Dankzij het positieve rekeningresultaat over 2020 is de algemene reserve, iets meer dan € 27 miljoen (inclusief resultaatbestemming). Dat is inmiddels al hoger dan het benodigde weerstandvermogen. In de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing is onderbouwd dat het benodigde weerstandvermogen op dit moment € 18,8 miljoen bedraagt. De weerstandscapaciteit voor Purmerend bedraagt € 27 miljoen. We beschikken dus over voldoende capaciteit om de risico's af te dekken. We voldoen daar mee aan de gestelde norm.

Het achterblijven van de uitgaven op de investeringen en exploitatiebudgetten betekende in 2020 een lagere financieringsbehoefte. Dit heeft geleid tot een lagere herfinanciering van € 28 miljoen t.o.v. de bijgestelde begroting 2020 (verwachting € 68 miljoen, aangetrokken € 40 miljoen). De vaste schuld van Purmerend is hiermee gedaald, naar een stand van bijna € 264,6 miljoen eind 2020. Hierdoor zijn de rentelasten in 2020 gunstiger uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. Niet alleen de vaste schuld bleef nagenoeg gelijk, maar ook de korte schuld is lager dan in de begroting was opgenomen en daarom ook de totale schuld. De netto schuldquote beoordeelt naast de vaste schuld ook onder andere de totale schuld en de totale baten. De quote bedroeg eind 2019 nog 111,1%, eind 2020 is deze gedaald naar 106,8%. In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 1529289) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. In 2019 was deze quote nog 13,1% en is in 2020 gestegen naar 13,3%. De schuldquote daalt de laatste jaren door naijl van investeringen en door de rijksmiddelen aardgasvrije wijken en winstneming grondexploitaties. Dit laatste is ook de oorzaak van de stijging van de solvabiliteitsratio. Als het investeringsniveau aantrekt en de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken worden besteed, zullen naar verwachting de ratio's weer dalen.

Resultaatbestemming

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 3.399.243 voordelig. Dit resultaat moet expliciet door de gemeenteraad worden bestemd. Ons voorstel is € 889.831 over te hevelen naar 2021 voor niet aangewende incidentele budgetten, zodat het werk ook in 2021 wordt uitgevoerd.

Ons college stelt u de volgende bestemming voor en geeft daarbij de belangrijkste overweging:

- Het doorschuiven van een bedrag van € 159.000 aan het exploitatiebudget participatie, teneinde te voorzien in de invoeringskosten inburgering per 1 juli 2021;
- Het doorschuiven van het incidentele budget vrouwenopvang van bijna € 65.000. Door vertraging zijn deze zogenaamde DUVO-gelden in 2020 ontvangen, maar is hiervoor nog geen invulling aangegeven. De uitvoering zal plaatsvinden in 2021;
- Het toevoegen van een bedrag van € 534.000 aan het exploitatiebudget openbare ruimte, teneinde de reeds verplichte kosten op onderhoudswerkzaamheden voor groen, kunstwerken en wegen in 2021 te kunnen uitvoeren;
- Het toevoegen van een bedrag van € 34.000 aan het exploitatiebudget milieubeheer, teneinde de reeds verplichte onderzoekskosten voor het asbestfonds in 2021 te kunnen uitvoeren;
- Het toevoegen van het niet aangewende budget van € 38.000 voor stadspromotie aan het exploitatiebudget binnen economische zaken;
- Het doorschuiven van het incidentele fusiebudget. De niet gerealiseerde fusiekosten van € 59.000 uit 2020 toe te voegen aan het exploitatiebudget bestuurlijke fusie.

In het hoofdstuk 'het financieel resultaat 2020' worden bovenstaande resultaatbestemmingen nader toegelicht.

Het voordelige resultaat na bovenstaande voorgestelde bestemmingen bedraagt € 2.509.412. De gemeenteraad moet dit resultaat expliciet bestemmen. Wij stellen de gemeenteraad voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Als dit voorstel wordt bekrachtigd bedraagt de algemene reserve ultimo 2020 € 27.027.043.

RECHTMATIGHEID

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt aangegeven in welke mate er begrotingsonrechtmatigheden zijn in de uitgaven voor de verschillende programma's en wordt uitleg gegeven over de samenhang met mutaties op de reserves, hogere baten en onvermijdelijke uitgaven. Naast de exploitatie is er ook sprake van afwijkingen in de sfeer van kredieten en aanbestedingen. Gebleken is dat er exploitatiebudgetten zijn overschreden, maar zijn gedekt door baten en/of reserves. Daarnaast zijn er kredieten overschreden, maar binnen de tolerantiegrenzen gebleven. Er zijn tevens een aantal onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen geconstateerd. De gemeente heeft in 2020 hard gewerkt aan het herstellen en voorkomen van aanbestedingsonrechtmatigheden. De belangrijkste herstelactie is dat vanaf november 2020 een dynamisch aankoopstelsel voor inhuur actief is waarmee de onrechtmatigheid van inhuur met ingang van 2021 kan worden voorkomen.

De secretaris

De burgemeester

Drs. G. Blom

Mr. D. Bijl

Leeswijzer

HOOFDSTUKINDELING

Voorliggende jaarstukken 2020 van gemeente Purmerend zijn opgesteld volgens de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- De verantwoording van de programma's
- De algemene dekkingsmiddelen
- Het financieel resultaat 2020
- Het overzicht overhead, VPB en onvoorzien
- De verplichte paragrafen bij de jaarrekening
- De balans per 31 december 2020 met toelichting

In de bijlagen treft u ten slotte aan:

- Het overzicht van baten en lasten op programma- en beleidsveldniveau
- Het overzicht van baten en lasten per taakveld/programma
- De Sisa-verantwoording 2020 (dit betreft de verantwoording naar het Rijk)
- Het overzicht van en toelichting op de reserves en voorzieningen
- De beleidsindicatoren
- Het overzicht van in 2020 afgesloten kredieten en nog doorlopende kredieten
- De bezoldiging van topfunctionarissen
- Coronacrisis
- Verslag auditcommissie
- De controleverklaring
- De portefeuillevreiding van het college van B&W

OPBOUW VAN DE HOOFDSTUKKEN

De aanbiedingsbrief

In de aanbiedingsbrief gaat het college kort in op een aantal in het oog springende resultaten uit 2020 en de oorzaak van het financieel resultaat. Ook doet het college een voorstel aan de gemeenteraad voor de bestemming van het resultaat. Om de inzichtelijkheid te vergroten zijn alleen de afwijkingen groter dan € 250.000 vermeld.

De verantwoording van de programma's

Per programma komt aan de orde:

- De inleiding van het programma. Hierin staat kort het doel van het programma, zoals verwoord in begroting 2020.
- Wat willen we bereiken met het programma? Ofwel, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten? In deze paragraaf geven we aan wat Purmerend in de huidige bestuursperiode wil bereiken met het betreffende programma.
- Wat hebben we daarvoor gedaan? Ofwel, wat hebben we gedaan om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken? Als we bepaalde voor 2020 toegezegde acties en prestaties niet konden afronden, geven we aan waarom en of we de actie alsnog uitvoeren en afronden.
- Wat heeft het gekost? In deze paragraaf behandelen we eerst de lasten en baten per programma en afwijkingen in de beleidsvelden ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2020. Daarna volgt een toelichting op de afwijkingen bij de reserves, investeringen en een overzicht van de incidentele baten en lasten. Afwijkingen groter dan € 100.000 ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2020 lichten we toe (in de afwijkingenkolom presenteren we begroting minus realisatie). Het totaaloverzicht van de investeringen is opgenomen in bijlage V.

In de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn tussen de som van de afzonderlijke producten en het gehele programma.

Algemene dekkingsmiddelen

Met inachtneming van het BBV moet er ook verplicht een onderdeel overzicht algemene dekkingsmiddelen in de programmaverantwoording staan. Dit onderdeel is opgenomen in hoofdstuk 3 Algemene dekkingsmiddelen.

Deze middelen kennen, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij besteedbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's waarvan ze voor een deel de kosten dekken, verantwoord.

Het financiële resultaat 2020

In dit hoofdstuk geven we een samenvattend overzicht van de baten en lasten van de afzonderlijke programma's en de algemene dekkingsmiddelen. Dit noemen we het resultaat voor bestemming. Conform het BBV presenteren we hierna de mutaties in de reserves. Deze vergelijken we met de mutaties zoals opgenomen in de begroting en de bijstellingen op de begroting die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Hierna resteert het zogenaamde resultaat voor bestemming. We doen de gemeenteraad een voorstel om aan dit bedrag een bestemming te geven. Dit resultaat krijgt een bestemming in de besluitvorming door de raad bij vaststelling van de programmarekening. De paragraaf eindigen we met een beschrijving van de gebeurtenissen na de balansdatum die niet zijn verwerkt in de programmarekening.

Het overzicht overhead, VPB en onvoorzien

In de programma's moeten alleen de kosten worden opgenomen van het primaire proces. De kosten moeten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken en activiteiten. Activiteiten die onder de overhead vallen, zijn grofweg in te delen in: ondersteunende afdelingen (zoals activiteiten van personeelszaken, facilitaire zaken, financiën) en ondersteunende personen op de taakvelden (zoals activiteiten van leidinggevend, secretariaat). Om te kunnen vaststellen welke kosten onder de overhead vallen, is de volgende definitie opgesteld: "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen. Voor Purmerend is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000.

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen als zij een fiscale onderneming hebben. Dit onderdeel is hier ook opgenomen.

De paragrafen

In de paragrafen doen we verslag van het (financiële) beleid en de uitvoering daarvan.

De balans en toelichting

In dit hoofdstuk zetten we allereerst uiteen welke waarderingsgrondslagen we hanteren in Purmerend. Daarna volgt een beschrijving en toelichting van de afzonderlijke onderdelen van de balans en de mutaties die in 2020 zichtbaar zijn.

Bijlagen

In de bijlagen staan overzichten die deels verplicht zijn (Sisa) en deels informatief zijn voor de raad. De bijlagen lichten we hier verder niet toe.

Twee bijlagen zijn pas beschikbaar kort voor vaststelling van de rekening door de gemeenteraad.

Dit betreft:

- *De controleverklaring van de accountant*

In de verklaring geeft de accountant een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de zaken die in het jaarverslag en jaarrekening zijn opgenomen. Het oordeel van de accountant betreft de volgende onderdelen: wat heeft het gekost, het resultaat en de balans en de toelichting hierop.

- *Het verslag van de auditcommissie*

De auditcommissie formuleert een advies aan de gemeenteraad over de programmarekening, mede aan de hand van het accountantsverslag en de accountantsverklaring.

D E P R O G R A M M A ' S

1. PUBLIEKSDIENSTEN	16
2. SAMENLEVING	19
3. WONEN	33
4. MILIEU	36
5. BEREIKBAARHEID	42
6. BEHEER OPENBARE RUIMTE	45
7. RUIMTELIJKE ORDENING	49
8. VEILIGHEID	56
9. ECONOMIE	60
10. BESTUUR EN CONCERN	65